

Tlačová správa

Luxemburg 24. septembra 2020

Audítori preskúmali, ako reakcia EÚ na krízy v rokoch 2008 – 2012 zlepšila odolnosť finančného sektora

Vplyv pandémie ochorenia COVID-19 ďaleko presahuje vplyv finančnej krízy/krízy štátneho dlhu z rokov 2008 – 2012 a hospodársky reťazový účinok stále prebieha. „Inteligentná obnova“ si bude od nás vyžadovať, aby sme sa poučili z poslednej krízy a pamätali na zistené nedostatky. Európsky dvor audítorov (EDA) dnes uverejnil svoje najnovšie preskúmanie, v ktorom hodnotí vývoj hospodárskej a finančnej štruktúry EÚ v poslednom desaťročí a poukazuje na nevyriešené výzvy, potenciálne riziká a politické nedostatky.

Svetová finančná kríza v rokoch 2008 – 2012 a následná hospodárska kríza a kríza štátneho dlhu v eurozóne mali dlhodobý vplyv na rast a fiškálnu stabilitu v EÚ. Účinky týchto kríz boli zosilnené nedostatkami vo finančnom systéme EÚ a neadekvátnymi politickými nástrojmi, monitorovaním a existujúcim regulačným prostredím, ako aj neúplnou inštitucionálnou štruktúrou v eurozóne. Pandémia ochorenia COVID-19 v súčasnosti testuje odolnosť hospodárskej a finančnej štruktúry EÚ z hľadiska veľkosti hospodárskeho účinku aj z hľadiska rozsahu verejnej reakcie.

„Považujeme za dôležité zhodnotiť reakcie EÚ desaťročie po svetovej finančnej kríze“, povedala Ivana Maletić, členka EDA zodpovedná za toto preskúmanie. „Hospodársky otras spôsobený ochorením COVID-19 je oveľa väčší než ten z roku 2008, ale zhodnotenie získaných ponaučení nám pomôže reagovať na súčasné výzvy“.

V tomto preskúmaní, ktoré vychádza z predchádzajúcich auditov a analýz ostatných relevantných organizácií EÚ a medzinárodných organizácií, audítori poznamenali, že súbor nástrojov EÚ na riešenie finančných kríz sa v posledných rokoch zlepšil. EÚ zriadila orgány dohľadu nad finančným sektorom na úrovni EÚ, sprísnila reguláciu bánk a dohľad nad bankami a vytvorila rámec na riadne riešenie ich krízových situácií. Tieto opatrenia pomohli riešiť niektoré z nedostatkov, ktoré boli prítomné v bankovom dohľade a riešení

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body preskúmania Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie preskúmania je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi L-1615 Luxembourg
E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

krízových situácií v roku 2009. Začali sa práce aj na bankovej únii a únii kapitálových trhov. Audítori však poukazujú na nasledujúce výzvy, ktoré stále zostávajú:

- nízka ziskovosť bánk a riešiteľnosť krízových situácií bánk, vysoká (hoci klesajúca) úroveň nesplácaných úverov v niektorých členských štátoch a fragmentácia vnútroštátnych insolvenčných zákonov pre banky,
- potenciálne neistejší finančný systém z dôvodu úverových strát v závislosti od trvania a rozsahu recesie v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19,
- napriek značnému úsiliu štandardizovať dohľad v členských štátoch konfliktné vnútroštátne záujmy a záujmy EÚ stále nie sú riadené efektívne a regulačná arbitráž je problémom, ako bolo poznamenané v predchádzajúcich auditoch EDA, ktoré sa konkrétne týkali orgánov dohľadu EÚ (EBA, EIOPA a ESMA),
- Nástroje EÚ na odhaľovanie systémových rizík sa zatiaľ vzťahujú najmä na bankový sektor, zatiaľ čo makroprudenciálny rámec pre sektor poistenia, dôchodkov a nebankových finančných sprostredkovateľov je menej rozvinutý a je predmetom diskusie na úrovni EÚ.

Audítori taktiež poukazujú na to, že ak EÚ chce dosiahnuť svoj ambiciózny cieľ ochrany, dohľadu a posilnenia finančného sektora, musí vyčleniť náležité rozpočtové a ľudské zdroje, a že úniu kapitálových trhov a bankovú úniu (stále chýba jej tretí pilier) je potrebné dokončiť.

Pred krízou z roku 2008 boli monitorovanie a kontrola verejných financií slabé, fiškálne rezervy boli v niektorých členských štátoch nízke a hospodárske politiky boli zle koordinované na úrovni EÚ. V roku 2020 existujú analógie s touto situáciou vzhľadom na súčasné riziko prehlbovania hospodárskych rozdielov medzi členskými štátmi a kríza spôsobená ochorením COVID-19 vyvoláva závažné zhoršenie fiškálnych deficitov a verejného dlhu, keďže predstavuje značný tlak na výdavky a príjmy verejnej správy v členských štátoch. Audítori poznamenávajú, že vysoká úroveň dlhu v členskom štáte pred pandémiou zvyšuje jeho zraniteľnosť a má významný dosah na jeho schopnosť zavádzať politiky, pomáhať podnikom či poskytovať všeobecnú sociálnu podporu.

Kroky prijaté na prekonanie vplyvu krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na hospodárstva a financie v EÚ vedú k ďalším inštitucionálnym a politickým reakciám. Ako sme poznamenali v rámci predchádzajúcich auditov týkajúcich sa koordinácie fiškálnej politiky v EÚ, správa hospodárskych záležitostí na úrovni EÚ je čoraz komplexnejšia, pravidlá sa ťažko presadzujú, čo si vyžaduje uplatňovanie vysokej miery voľného uváženia a odborného posudzovania zo strany Komisie a Rady a oveľa väčšie úsilie zo strany členských štátov na vykonávanie reforiem odporúčaných EÚ.

Poznámka pre redaktorov

Podľa prognóz Komisie sa v roku 2020 očakáva pokles HDP EÚ o 7,4 % (7,7 % v eurozóne), čo je viac než v ktoromkoľvek roku počas krízy v období 2008 – 2012. EÚ umožňuje dočasné výnimky z pravidiel štátnej pomoci a aktiváciu všeobecnej únikovej doložky Paktu stability a rastu, aby bezodkladne umožnila členským štátom vykonávať podporné podnikateľské a fiškálne politiky. EÚ tiež vytvorila nové rozpočtové nástroje na podporu obnovy členských štátov a na ochranu vnútorného trhu EÚ a stability eura. Ide o 750 mld. EUR v rámci balíka

Next Generation EU a jeho základný kameň, nový Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, spolu s tromi bezpečnostnými sieťami v celkovej hodnote 540 mld. EUR. Preskúmanie EDA „Ako EÚ využila poznatky získané z finančnej krízy a krízy štátneho dlhu z rokov 2008 – 2012“ je dostupné v 23 jazykoch EÚ na webovom sídle EDA (eca.europa.eu). V preskúmaní sa prezentujú fakty súvisiace s konkrétnou témou, pričom nejde o audit. Toto najnovšie preskúmanie poskytuje informácie o počiatkovej reakcii na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 a dopĺňa ďalšiu prácu EDA týkajúcu sa ochorenia COVID-19, vrátane stanovísk k [nariadeniu o spoločných ustanoveniach \(NSU\)](#), [iniciatíve REACT-EU](#), [Fondu na spravodlivú transformáciu](#) a [Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#). Dve preskúmania o príspevku EÚ k politickej reakcii na krízu spôsobenú ochorením COVID-19, týkajúce sa sektora verejného zdravia a hospodárstva, budú uverejnené onedlho. Informácie o opatreniach EDA prijatých v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 nájdete [tu](#).

Kontakt pre tlač: Claudia Spiti - claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691553547